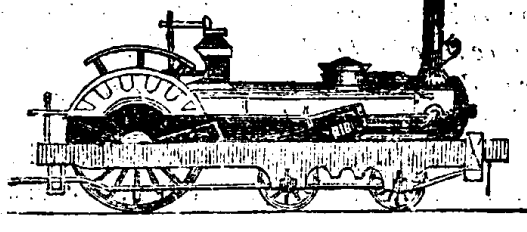
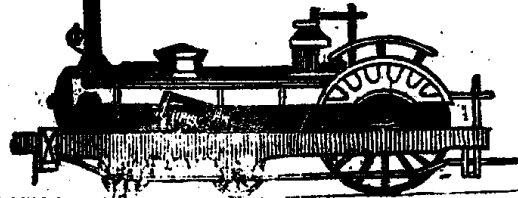

DE LOCO

MOTIEF

SAMARANGSCH
HANDELS EN ADVERTENTIE-BLAD.

Abonnementenprijs per Jaar.

Voor SAMARANG..... f 18.—
 „ JAVA en de BUITENBEZITTINGEN..... „ 20.—
 De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.
 Verschijnt tweemaal 's weeks Maandags en Vrijdags.

HOOFD-BUREAU: te Samarang bij DE GROOT, KOLFF & CO.

Te BATAVIA bij G. KOLFF & Co.
 „ SOERABAJA „ THIEME, KOLFF & Co.
 „ CHERIBON „ M. BLOK & Co.
 „ TAGAL „ WED. DORT & Z.
 „ PREALONGAN „ J. C. SIMONET.
 „ SOERABAJA „ DE GROOT, KOLFF & Co.
 „ MADJOEN „ JAMES DAVIDSON.

Te PASAROEAN bij WEYERMANS & Co.
 „ BANJOEMAS „ M. S. CHERIMAN.
 „ DJOGJAKARTA „ C. F. PHILIPS.
 „ PADJANG „ V. ZADELHOFF en FABRITIUS.
 „ MAKASSAR „ K. SUTHERLAND.
 Voor NEDERLAND „ JOH. NOMAN & Zⁿ. Zalt-Bommel.

Prijs der Advertentiën.

Voor EEN tot TIEN Woorden voor 2 plaatsingen f 1.—
 „ iedere volgende VIJF Woorden..... „ 0.50
 Behalve het Zegel voor den Lande.
 De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.
 Advertentiën te bezorgen vóór 12 uur.

Vertrek van de Landmail.
FRANSOIS 28 — ENGLISCH 10 — 27 Julij.Een nieuw middel om
te leven.

Bon Dieu! délivre-nous du malin esprit
 et... de la métaphore!

In September 1864, toen de grimmige beeren-circulaire nauwelijks haar ziekelijke „facie“ had verstoord, namen we de vrijheid, ze even af te schetsen. Bijzonder vleijend was het portret juist niet; er kwam zoo iets in van onmenschkundig, onstaatkundig en dergelijke. Maar sedert is de „circulaire“ den weg van „allen vleesche“ gegaan — ten minste schijnt ze na het optreden van onzen tegenwoordigen Leger-Kommandant aan verval van krachten uitgeleerd — en van dooden spreekt immers een fatsoenlijk mensch nooit kwaad! — Wij voor ons zouden ook de laatste zijn, om haar in haar rust te storen; we zouden haar zelfs nu niet genoemd hebben, indien geen „force majeure“ ons had gedwongen.

En die „force majeure“ is het gevoel van pligt, om onze vroeger geuite meening te verdedigen tegen „De Nieuwe Spectator“, welke in haar laatste nummer de twee artikelen van „De Locomotief“ over de beeren-circulaire beoordeelt, en, ja, haar ingenomenheid betuigt met den vorm en met een gedeelte van den inhoud, maar toch in twee belangrijke punten met ons verschilt: — de kwestie van de bemoeienis der Regering in zake de schulden der militaire ambtenaren en die van de verhooging der traktementen voor Officieren tot en met den rang van Kolonel. (*)

Over het eerste zegt de Redactie van „De Nieuwe Spectator“:

„Met de bewering van den schrijver in „De Locomotief“, dat de regering zich met het schulden maken der officieren volstrekt niet moet bemoeien, verleenigen wij ons niet; wij gelooven, dat die bemoeijning, wanneer zij niet overdreven wordt maar op oordeelkundige wijze geschiedt, in het voordeel is van den officier en van den geheelen krijgstand. Eene officiële korting op het traktement is een veel minder nadeelige toestand, dan wanneer men den officier, alleen en onbeschermd, tegenover zijne schuldeischers laat, en blootgesteld aan regtsvervolgving, in beslag neming van goederen en gijzeling.“

Een minder nadeelige toestand, dus dan toch altijd een nadeelige! — Het doet ons genoegen, deze betekenis te mogen opmerken. Maar ze is niet voldoende. Ook het feit, dat een officiële korting, vergeleken met een volkomen onthouding van gouvernementale bemoeijning, den meest nadeeligen toestand schept, moet niet geloochend worden. Inzonderheid niet door Nederlanders, die weten, wat vrijheid is; inzonderheid niet door oud-militairen, die gevoelen, wat zelfstandigheid beteekent; inzonderheid niet door de Redactie van een Tijdschrift, dat de dierbaarste belangen van het leger wenschte te behartigen.

Neen, onze Regering heeft hogere, heiliger functiën, dan die, om haar beambten, in wat opzicht ook, onder curatele te stellen; op haar rust juist de dure pligt, om al haar onderdanen tot een steeds zuiverder en krachtiger zelfbewustzijn hunner persoonlijkheid te brengen. Zij leeft immers door de constitutie, met de constitutie, en — de overgang is toch niet te groot — in de constitutie, en neemt aan de handhaving der individualiteit en de gelijkeheid voor de wet, de grondslagen van den constitutioneelen regerings-vorm? — Doch dan mag men ook niet staande houden, dat het tot de competentie of liever tot den werkring van het Gouvernement zou behooren, om zich het zij door korting, het zij door andere middelen met de schulden der militaire en civiele ambtenaren in te laten, en wie, verstoken van een gezond staatsbegrip, zulk een inmenging evenwel verwacht, die is, volgens de regelen van de gewone logica ten minste, ook verplicht, hetzelfde toeziend op de financiën voor alle onderdanen te vragen, omdat een ambtenaar niet alleen dienaar van den staat is, maar ook burger van den staat, maar ook onder de wet werd geboren, maar ook burgerrechten bezit even goed als één zijner landgenooten. En voor zulk een conclusie deinst men toch zeker wel terug; zulk een stelsel van al-bemoeienis zal men wel niet wenschen toegepast te zien, zelfs niet op de bewoners van zulk een exceptioneel land als Indië is!

Dit is billijk, dit is regtvaardig, dit is constitutioneel, dit is liberaal, dit is noodig, dat de Regering ten strengste wake voor een trouwe pligtsbe-trachting van wie haar dienen, en een onvermijdelijke voorwaarde voor goede ambtsvervulling is een flinke bezoldiging. Dit begrijpt iedereen; de geringste kwantiteit hersenen is voldoende, om dat te vatten.

*) Zie „de nieuwe Spectator, Krijgs- en Geschiedkundig Tijdschrift voor Nederlands Land- en Zeemagt, ook in de Indië, 1865 no 9.“

o, Spectator, Nieuwe Spectator, wat zien wij U
 met uw makelaar wij U te uw edele gezondheid!

„Neen,“ zegt gij: „Het geld kan den grooten hoop bekoren, en eenige nietelingen doen handelen; maar alleen pligtbeseft en zucht naar roem en eer, brengen groote, uitstekende mannen voort.“

„De schrijver in De Locomotief moge verklaren, dat iedereen weet dat er bij de officieren van het Indische leger „behoefte“ bestaat; — dat zijn van die magtspreuken waar zeer weinig valt tegen in te brengen; en wanneer men al aanvoert dat een tweede-luitenant, die 155 gulden 'smaands behalve vrije woning heeft, „tamelijk goed,“ dat wil zeggen minder schandelijk schrielt betaald wordt,“ een eerste-luitenant 20 gulden 'smaands méér heeft, dat een kapitein (al-tijd van het wapen der infanterie, een jaarlijksch inkomen heeft van 3600, een majoor 5600, een luitenant-kolonel van 6,800 en een kolonel van 10,200 gulden, dan weten wij zeer goed, dat dit alles nog geen afdoende tegenwerpingen zijn, en dat men zich daarop kan beroepen, dat de leefwijze in Indië het onmogelijk maakt om met die traktementen toe te komen. Maar wij hebben deze bedenking: de schrijver in „De Locomotief“ dringt aan op eene aanmerkelijke verhooging van de traktementen der officieren, zegt dat die verhooging volstrekt noodig is, — en geen twijfel dat hij zich daardoor populair maakt; maar wanneer die verhooging eens toegestaan is, en een jaar later komt een ander schrijver nogmaals eene verhooging van traktementen vragen, dan kan die evenzeer beweren, dat die verhooging volstrekt noodzakelijk is, en dan zal hij evenzeer populair zijn.“

Hoort ge dat Mijnheer van HERWERDEN; hoort ge dat behoudsmannen; hoort ge dat strijders voor het batig slot? 't Klinkt U zeker aangenaam als de schoonste muziek toe. Vlecht dan een laauwerkrans voor de Redacteuren van „De Spectator;“ huldigt hen met snarenspeel en feestgezang; eert hen als uw geestesverwanten, en belast hen met de portefeuille van financiën in uw droogstoppelig rijk, dat nog altijd komen moet en reeds lang is ineengestort.

Onbaatzuchtige Oud-Militairen, die iemand Officier wilt laten worden louter voor de eer, hem wilt laten strijden voor de eer, hem wilt laten doodschieten of dood hakken louter voor de eer! . . . . . U acht het zeker beneden U, pensioen te genieten?!

Maar zegt ons toch eens — en we zullen het dadelijk zoo veel mogelijk aan de betrokkenen bekend maken — zegt ons toch eens in het belang van het leger welks regten gij beschermt (!) hoe maakt ge het met den aankoop en . . . de betaling van Uw kleeren, uw eten, uw drinken, kortom, van wat de mensch al zoo noodig heeft, om fysiek in staat te zijn, uitsluitend voor de eer het land te kunnen dienen? — Hier, weet U, is de eer nog niet als wettig betaalmiddel aangenomen; de menschen zijn er te materialistisch voor!

En dus blijft er, zoo lang „De Spectator“ den Nederlandsch-Indischen Officieren het nieuwe middel om te leven nog niet aan de hand heeft gedaan, niets anders over, dan alweder met klem op een verhooging der traktementen aan te dringen, want voortdurend meenen wij, dat ze volstrekt ontoereikend zijn. Er is eenige maanden geleden een begroting gepubliceerd van de onmisbare uitgaven van een 2den Luitenant, en nu mogen er aanmerkingen op te maken zijn, te royaal gevonden is ze zeker niet. Gewijzigd en — om niet te uitvoerig te worden — eenigzins globaal, lasseten wij ze hier in:

De zoogenoemde bezoldiging is . . . . . f 155,—
 Daarvan gaat al dadelijk af:
 84 Contrib. v. h. Wed.- en Weezen. f 4,65
 Contributie Kleedingfonds . . . . . „ 4,—
 id. Korps Hoornmuziek . . . . . „ 1,55
 id. Bibliotheek . . . . . „ 0,10

„ 10,30
 Rest f 144,70
 Voor ménage . . . . . f 50,—
 Schoeisel, kleeding, tafelgoed, enz. . . . . „ 29,75
 Bedienden . . . . . „ 30,—
 Cigaren, vertering, briefposten enz. . . . . „ 37,—

Te zamen „ 146,75

zoodat we nu reeds tot een nadeelig saldo komen, schoon al wat naar luxe zweemt, niet in aanmerking werd gebracht.

Doch ook dit te kort willen we nog wegcijferen, aannemende, dat f 155 strikt voldoende zou zijn, om daarna te vragen aan U, Redactie van „De Nieuwe Spectator“, of f 175 voor iemand die zes, en of f 300 voor iemand die tien jaar als Officier het land dient, een billijke bezoldiging is, terwijl een civiel ambtenaar, in laatstvermelden tijd zeer gemakkelijk f 500 en meer kan ontvangen? Wij doen ditmaal een beroep op uw gezond verstand, uw waarheidsliefde, uw gevoel voor billijkheid, stel ons niet te leure! — Gij moogt

nu ons ijveren voor de lotsverbetering der Officieren toezien aan effectbejag, aan zucht naar populariteit — uw militaire geest hebbe vrede met het stelsel van verdachtmaking; wij antwoorden alleen op beschuldigingen, en gaan voort met te ijveren voor een verandering, die gebiedend noodzakelijk is. En andermaal en tot het laatste toe wijzen we op de treurige toekomst, die door de niet-waardering van het leger moet geschapen worden, en telkens zullen wij tot het behoudzieke Nederland roepen: „Waak!“ Punctum!

Bekendmakingen.

Voor het Land. De Resident van Samarang maakt bij deze bekend, dat op aantaanden Maandag den 17den dezer het Kantoor van den Algemeenen Ontvanger geopend zal worden in de Localen van het Stadhuis alhier.

SAMARANG, De Resident voornoemd,
 den 14 Julij 1865. (1432) KEUCHENIUS.

(Gratis.) De Sub-Commissie van Onderwijs te Samarang, maakt bij deze bekend, dat op den 17den, 18den, 19den en 20sten dezer, des morgens ten 8 ure, openbaar Examen zal worden gehouden bij de vijf Gouvernements Lagere Scholen aldaar en zulks wel op den 17den bij de Gouvernements 1ste Lagere en Protestantsche Weeshuis-School, op den 18den bij de Gouvts. 2de Lagere School, op den 19den bij de Gouvts. 3de Lagere School en den 20sten bij de Roomsche-Catholijke Weeshuis-School.

Namens de Sub-Commissie van Onderwijs:
 SAMARANG, De Secretaris,
 den 12den Julij 1865. J. P. METMAN.

Commissarissen voor de belangen der Particuliere en Gouvernements Scholen over de maand Julij 1865:

De Heer De Heer
 Mr. P. J. ROOSEGAARDE BISSCHOP. E. A. LANGE.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE

Aangeslagen Vendutiën.

Op ZATURDAG den 15den Julij, in een der Localen van het Vendu-Kantoor, van afgekeurd Meubilair.

Op MAANDAG den 17den Julij, door den Arabier Seeh Said Oemar Bin Oen, achter het Vendu-Local van Soesman & Co., van pas aangebrachte Paarden,

In het Vendu-Local van Chevallier & Co.

Op DINGSdag den 18den Julij, bij den Pachter der Pandjeshuizen, en
 Door de Internationale Crediet Vereeniging, in het Vendu-Local van Soesman & Co.

Op WOENSDAG den 19den Julij, achter oude Residentie-Kantoor, van eene partij Afbraak, en
 In het Vendu-Local van Thooft & Co.

Op DONDERDAG den 20sten Julij, bij den Pachter der Pandjeshuizen, en
 Door Dorrepaal & Co., van diverse Houtwerken, te Torbaja.

Op VRIJDAG den 21sten Julij, bij den Pachter der Pandjeshuizen.

Advertentiën.

Vendutien van Soesman & Co.

Op MAANDAG 17 dezer, van 160 Sumbawasche Paarden.

Op DINGSdag 18 dezer, groote Toko-Vendutie in hun Local.

Op WOENSDAG 19 dezer, Vendutie van den afbraak van het voormalige Residentie-Kantoor.

Op MAANDAG 24 dezer, ten huize van Mevr. M. Brouwer op Sleko, en

Op WOENSDAG 26 dezer, in de Heeren-Straat ten huize van den Heer Ths. Douvrie. (1433)

Vendutie op Maandag den 17den dezer.

tegen 2 pCt. Vendu-salaris, door

SOESMAN & CO.,
 van 160 uitmunten Paarden van Sumbawa.

Deze lading alhier na eene korte reis aangebragt is bijzonder aan te bevelen, verscheidene Paarden zijn 4 voet hoog en bevinden er zich goede spannen onder van 2, 4 en 6.

Te bezigtigen aan den Boom.
 Met Commissiën belasten zich
 (1434) SOESMAN & Co.

Vendutie op MAANDAG 17 Julij 1865.

van diverse Koopmanschappen en bijgebragte goederen. (1435) CHEVALLIER & Co.

Op onze Toko Vendutie van Dingsdag den 18den dezer.

zullen wij nog verkoopen:
 Eenige Meubelen, Kleederen en een Gouden-Horologie, toebehoort hebbende aan wijlen den Heer E. Scheltema. (1436) SOESMAN & Co.

Nog zullen wij op onze VENDUTIE

van Maandag 17 Julij a. s. verkoopen:

HM v H No. 1 tot 100,

honderd kistjes Stearine Kaarsen, door zee-water beschadigd gelost uit het Ned. schip Stad Leijden, Kapt. VAN DER POLL en zulks voor rekening van wien het zoude moge aangaan. (1437) CHEVALLIER & Co.

Op onze Vendutie van Maandag 17 Julij a. s., zullen wij alnog verkoopen, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan:

B dubb. Δ S. No. 397. 1 baal Bucksking.
 Idem „ 398. 1 kist do.
 S M. „ 1900/44. 45 kisten Provisiën,

door zee-water beschadigd, gelost uit het Ned. Schip Stad Leijden, Kapt. VAN DER POL. (1438) CHEVALLIER & Co.

Op Dingsdag, Donderdag, Vrijdag den 18den 20 en 21sten dezer,

in de Chinesche Kamp alhier bij den Pachter der Pandjeshuizen, van vervallen Linnen Pandgoederen, zóómede Juweelen, Goud- en Zilverwerken, over het 2^e kwartaal 1861. (1439)

Toko-Vendutie

op Dingsdag 18 dezer,

in het Vendu-Local van SOESMAN & Co., van diverse Koopmanschappen en aangebragte Goederen. (1440)

Soesman & Co. zullen op hunne Toko-Vendutie

van Dingsdag 18 dezer verkoopen:

diverse Koopmanschappen, waaronder: 17 Coddies Sarongs, 2 kisten Madapollams, 75 kisten Cognac, 25 gros vergulde Speelkaarten. Eenige kisten fijn Speelgoed en 150 dozijn Plecten Lepels en Vorken. (1441)

OP ONZE VENDUTIE

van Dingsdag den 18 dezer,

zullen wij nog verkoopen:
 50 mille puike Manilla Sigaren No. 2 in kleine kavelingen en 10 krandsjans Suiker. (1442) SOESMAN & Co.

Toko-Vendutie op Woensdag den 19den Julij 1865.

van diverse Koopmanschappen, Lijnwaden, enz. (1443) THOFT & Co.

Op onze Vendutie van Woensdag 19 Julij, zullen wij nog

verkoopen, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan:

N S. No. 10/16. 7 kisten Provisiën.
 0 „ 0. 100 kistjes Z. M. Kazen.

N & S. No. 70/74. 5 kisten Hammen elk inh. 29-stuks, door zee-water beschadigd, aangebragt per Ned. Schip Stad Leijden, Kapt. J. D. VAN DER POL. (1444) THOFT & Co.

Op de Vendutie van Woensdag,

zullen wij nog verkoopen, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan:

D No. 75/76. 2 kisten à 58 blik Groenten.

I H S & C. „ 77. 1 „ „ 56 „ Vleesch.
 „ 78/78. 2 „ „ 12 flesch. Zuren.

„ 80. 1 „ „ 12 „ Biet.
 „ 81. 1 „ „ 12 „ Bloemkool.

„ 82/83. 2 „ „ 12 „ Vruchten
 [Op Brandy.
 „ 84. 1 „ „ 12 „ Geconfijte
 [Vruchten.

„ 85. 1 mand inhoud. 21 vaatjes
 Groenten, door zee-water beschadigd, gelost uit het Ned. Schip Stad Leijden, Kapt. VAN DER POL.

(1445) THOFT & Co.

Op onze Vendutie van Woensdag,

zal nog verkocht worden:

1 kist inh. 12 doz. Helm-Hoeden, 20 kisten à 3 doz. Yams en Yellies, 20 Harmonica's, 50 picols Koffij, alles in kleine kavelingen.

(1446) THOFT & Co.

Nagelaten van 19 Julij.
verkoopen, voor rekening van wien zulks zoude mo-
gen aangaan:
J. K. No. 590. 1 kist inh. een Piano,
door zee water beschadigd, gelost uit het Ned. Schip
Stad Leiden, Kapt. J. C. VAN DER POL.
[1447] **THOOF & Co.**

Belangrijke Vendutie
van den afbraak van het voormalige Residentie-Kantoor.
Op Woensdag den 19den dezer,
sullen wij voor rekening van belanghebbende Vendutie
houden, van een gedeelte der Bouwmaterialen, af-
komstig van den afbraak van het voormalige
Residentie-Kantoor, bestaande uit:
Tegels, Pannen, Latten, Spanribben, Balken, Plan-
ken, Kozijnen, Deuren, Leggers, Ribben, IJzerwer-
ken, enz.
Het Houtwerk is alles van „Djatie,” van uitman-
tende kwaliteit en een groot gedeelte van buitenge-
wone afmetingen, zooals hier zelden op Hout-vendu-
tie gevonden wordt.
Daags te voren voor een ieder te bezichtigen.
(1448) **SOESMAN & Co.**
N. B. Men gelieve er vooral op te letten, dat de
kopers gehouden zij binnen 2 x 24 uur na het hou-
den der Vendutie de gekochte materialen weg te halen.

Hout-Vendutie Torbalja,
op Donderdag 20 Julij a. s.
van gave en lange Djatie-Balken, Oesoeken, Dol-
ken, Planken, Schalen, Brand-Hout, enz.
(1449) **THOOF & Co.**

Vendutie te Rembang.
De verkoop der **WILHELMINA HELENA**, met
dezeffs Rondhouten, 3 Ondermsten, Koper, Anker
en Ketting, enz. zal te Rembang verkocht worden
op Donderdag 20 Julij a. s. aanstaande.
De Vendu-meester,
(1450) **VAN LEEUWEN.**

Vendutie op Sleko.
Op Maandag den 24sten dezer,
sullen **SOESMAN & Co.**, Vendutie houden,
ten huize van Mevrouw
M. Brouwer, op Sleko,
van Ned. zeer nette en goed geconserveerde inboe-
del, bestaande uit: Een fraai Ameublement bekleed
met Rood Velours d'Utrecht, Bataviasche Kleerkasten
en Ledijskasten, een Mahonie-hout Buffet met marmoer-
blad, Tafels met marmoer bladen, Spiegels en Schilde-
rijen, Hang-, Tafel- en Muurlampen en verder alles
wat tot een complete inboedel behoort.
(1451) **SOESMAN & Co.**

De openbare verkop der
Landen
KALKONDANG en de NEGEN DENSA'S
behoorende tot den Boedel van wijlen den Heer N.
COBLIJN, zal plaats hebben op den 31 Julij a. s.,
des voormiddags 10 ure, in een der Localen van het
Vendu-Departement alhier.
Samarang, De Exc. Testamentair,
Julij 1865. (1452) **J. A. COBLIJN.**

ONTVANGEN:
Een factuurijte Zilverwerk waarbij fraaie Kinderhellen,
Etuis, etc. (1453) **HOGZAND.**

Echt Engelsche Papier- en Geldtrommels
in verschillende dimensien, voorzien van Chubb's
Sloten, fraai en solide, bij
(1454) **SOESMAN & Co.**

Puikere lekkere Hammen, Rookvleesch en
Fransche Oesters, pas ontvangen bij
(1455) **CHEVALLIER & Co.**

Toko Tan Koo Boan Ambarawa.
Ruime assortiment Provanden, Dranken en andere
Toko-Artikelen, voor welks kwaliteit wordt ingestaan,
en billijke prijzen. (1421) **TAN KOTJOAN, qq.**

Heeren Zijden Foulards, Cols en Barege Japonnen.
(1456) bij **CHEVALLIER & Co.**

Toko- en Commissie-Handel van Gebrs. SCHALLIG & Co.
TE CHERIBON. (1457)

VERKRIJGBAAR:
Alle soorten Provanden, Dranken, Raffinade Spiker
in trommels van pikol, IJzer, Verwaren, Teer,
Lijnolie en vele andere Artikelen, alles puikere kwaliteit.
(1458) bij **P. JOHANNES & Co.**

ONTVANGEN:
Gedroogde Abrikozen in kistjes,
(1458) bij **P. JOHANNES & Co.**

Per mail ontvangen:
Histoire de Jules César
Tome Premier, bij
(1422) **DE GROOT, KOLFF & Co.**

Toko Tan Koo Boan Salatiga.
Sleeds voorhanden:
Diverse Provanden en Dranken, alles van puikere
kwaliteit en billijken prijs.
(1423) **TAN KANG PIK, qq.**

Weder voorhanden:
Refrachisseurs,
(1424) bij **H. F. GRIVEL.**

Zweedsche- en KOOL-TEER,
(1459) bij **CHEVALLIER & Co.**
Pas ontvangen:
Puikere Groene Erwten.
(1460) **P. VERSCHUUR & Co.**

Pas ontvangen:
Fijn pleeten Kandelars, Blakers, Messenleggers,
Likeurstellen, Eijerzelsjes en Koffij- en Thee-Ser-
viezen met Bouloirs.
Cristallen Messenleggers, Schrijf-Cassetten, Dames
Werkkistjes, diverse echt Engels. Kleine en groote Schu-
ren, IJzeren Sleutelmandjes, John Albertij- en Jules
Robin Cognac, witte Brandewijn, Punch en Likeuren
van Fockink, Vin de Bourgogne en Champagne
Carte-Blanche op 1 en 1/2 fl. enz. enz.
Alles à Contant bij (1461) **J. J. VOLKERT.**

AVIS AUX MALADES.
Pilules Gourmandes Purgatives de Cauvin.
Ce précieux purgatif et dépuratif végétal,
au si simple que peu coûteux, est le plus sûr moyen de
détruire les constipations les plus rebelles, la bi-
lie, les gaires.
Il est souverain contre les gastrites, les gas-
tralgies, les maladies de foie, des intes-
tins, les dartres, les rhumatismes, la gout-
te, les désorganisations périodiques, les
retours d'âge, et généralement contre toutes les
maladies du sang et des humeurs.
Boîte de 30 pilul., 2 fr. De 60 pilul., 3 fr. 50.
A PARIS, A LA PHARMACIE CAUVIN
PLACE DE L'ARCADE-TROMPE, N° 10
Et dans toutes les bonnes Pharmacies.
(1462) Dépôt général à Batavia chez **L. PLATON.**

SOESMAN & Co.
hebben per laatst aangekomene Mail ontvangen:
Diverse Tuinzaden, Bietzaad en Dahlia Bollen.
Ten einde aan de zó vele aanvragen om versche-
zaden te voldoen, hebben wij dit factuurijte per Mail
ontboden, zoodat liefhebbers van lekkere Groenten
en fraaie Bloemen op geheel Java stellig-geen betere
kunnen bekomen. (1463) **SOESMAN & Co.**

Goede KOFFIJ
voor huiselijk gebruik, bij
(1425) **CHEVALLIER & Co.**

Orfèverie Christoffle à Paris,
uit deze wereldberoemde fabriek ontvingen wij eene
factuur Pleetwerk, als: Drankzetjes, Olie- en Azijn-
stellen, Lepels en Vorken in kistjes en zonder kistjes,
Theelepels in etuis enz., enz.
(1464) **SOESMAN & Co.**

UITVERKOOP!! CONTANT.
VOORDEEL! VOORDEEL!!
De ondergeteekenden zullen nog slechts één maand
met hunnen uitverkoop tot Europeesche prijzen voort-
gaan — en zijn alsnog voorzien, van: Hollandsche
Groenten in blik, Julienne, Cellerie au Jus, diverse
Soepen, Eng. en Holl. Zuren, Chocolaad Sigaartjes,
uittuimende Stoomzalm, gedroogde Vruchten en Groen-
ten, Vruchten op Water en Brandy, Petits Pois en
een massa andere Provisiën. Verder:
Tokio-Mentbilair, Leg- en Staande-Kasten, Ameri-
kaansche en Holl. Tabak, Cambrics No. 30, Tafel-
lakens f 1.— per pees, Moderateur, Hang- en Staand-
de-Lampen, waarloze Onder- en Boven-Balons, Heer-
ren-Hoeden, Heeren- en Dames-Schoenen, Theeserviezen,
Berlijnsch Zilveren Drank- en Zuurzetjes, idem Ser-
viezen, stellen Lepels en Vorken, Messen idem.
Verder: Uittuimende Roode Wijnen, Madera, Port,
Rhijn- en Tafelwijnen, Likeuren geassorteerd, Siropen,
Slu-Olie, Scheeps-Gort, India Pale Ale, enz. enz.
En eindelijk:
Let wel!
Puikere Boter f 12.— | Portwijn f 28.—
Wijn-Azijn „ 8.— | Madera „ 24.—
Z. M. Kaas f 5.—
nog eenige van de eerste vaatjes Gras-Boer f 14.—
(1465) **TORLEY DUWEL & Co.**

John Little & Co.
nemen de vrijheid hierbij ter kennis te
brengen, zoowel van de bewoners van Java als nabu-
rige omstreken, dat zij een Handelshuis te Batavia
geopend hebben in verband met hun etablissement te
Singapore, waarin zij steeds zullen voorzien zijn van
alle artikelen van algemeen gebruik en daaronder een
belangrijk assortiment in de beste kwaliteiten van
Wijnen, sterke Dranken en Bieren, ge-
preserveerde en ingelegde Eetwaren,
Militaire Kleedingstukken voor Zee- en
Landmagt, Mammia en andere Sigaren,
Artikelen van Goud en Zilver, echte en
nagemaakte Zilveren Serviezen, Arti-
kelen van Yzer, Glas, Messen, Vorken
en Keukengereedschappen, gemaakte
Kleedingstukken en Ondergoed, Lakens
en Wollen Stoffen, Boeken en Schrijf-
hoefden, Parfumeriën, Schoenen en
Laarzen, gelukkeerde en gesneden Arti-
kelen van Chineesch Ivoor, Waajers
en nieuwe aardigheden, Manila Pina
Zakdoeken en Hüssé Japonnen, Bom-
bay opgelegd Werk.
J. L. & Co. hebben het voornemen alleen à con-
tant te verkoopen en hopen door hunne langdurige
ondervinding ieders voldoening te geven, terwijl te-
vens hunne begunstigers staat kunnen maken tot de
voordeeligst mogelijke prijzen te zullen worden be-
diend.
Londen, 20, Cannon Street, City 1865.
(1468) Agent te Samarang,
den Heer **J. C. GRAY.**

J. Mendes da Costa,
heeft een morgen uur disponibel tot het
geven van particulier onderwijs aan huis der be-
langhebbenden. (1467)

Een jongmensch, voorzien van goede
getuigschriften, zoekt ter opleiding van
een paar jonge kinderen, eene plaatsing als GOU-
VERNEUR.
Adres onder Lett. X bureau Locomotief. (1403)

De ondergeteekenden recomanderen
zich voor het houden van VEN-
DUTIES (1468) **Gebrs. SCHALLIG & Co.**

Worden nogmaals van zijn Debiten-
ren herinnerd, met het einde
dezer maand hun Debiet aan te zuiveren aan den
Heer **J. KALDEN**, te Poerworedjo, ter voorkoming
van onaangenaamheden. (1469) **L. MAFFICIOLI.**

**Debiteuren en crediteuren in den boe-
del van wijlen den Chinees Kweek**
IK YANG, worden verzocht betaling of aangifte te
doen aan den
Testamentair Executeur,
(1470) **KWEEK HIESOEN.**
Samarang, 13 Julij 1865.

Iemand bekend met het Italiaansche
Boekhouden en andere administra-
tieve werkzaamheden, des avonds eenige uren ter
zijner beschikking hebbende, zag zich gaarne belast
tot het bijhouden van Boeken en andere werkzaam-
heden. (1426)
Adres: Uitgevers dezes. Brieven franco onder letter A.

Aan belanghebbenden!
Zij die nog afdrukken verlangen, van de
ten vorigen jare genomene Negatieven, kun-
nen ze nog erlangen tot medio Augustus, na
welken tijd de Clichés vernietigd worden.
Brieven en gelden franco. (1471)
Droccrocarta. **S. W. CAMERIK.**

Gelden in leen
te bekomen bij (1472) **L. MEIJER qq.**

Men vraagt te koop
eene ligte sterke Reiswagen.
Brieven franco Letter S. Uitgevers dezes. (1427)

TE KOOP WEGENS VERTREK:
Eene pretentie op **J. MENDES DA COSTA** groot
f 345.25.— van het jaar 1862.—
(1473) **TORLEY DUWEL.**

P.S. Binnenkort zullen meer pretenties te koop wor-
den aangeboden.

TE KOOP 5000 stuks vuurvaste Steenen en
Keggen.

Te bevragen in het Heeren Logement bij **J. C.**
VAN DE POLL, Gezagvoerder van het Ned. Schip
Stad Leiden. (1474)

TE HUUR terstond te aanvaarden,
het Huis, laatst bewoond
door den Heer **H. MIESEGAES**, te Randoe Sarie,
te bevragen bij **G. L. DORREPAAL.** (1475)

TE HUUR Twee ruime Kamers;
te bevragen bij de Uitgevers
(1476)

TE HUUR om met 1° Augustus
te betrekken, het HUIS ge-
legen op Sleco, thans bewoond door den WelEdG.
Heer **A. G. VELTMAN**, te bevragen bij
(1428) **Mev. H. BROUWER.**

SAMARANGSCH
Liefhebberij Tooneel
TOT NUT EN VERMAAK.
Op Woensdag den 19den Julij a. s.,
zal met medewerking der
Muzijk-Vereeniging St. Cecilia,
voor de zesde of laatste Voorstelling
van het abonnement,
TEN TOONEELE OPGEVOERD WORDEN:
V A T E L
de kleinzoon van een Groot man,
BLIJSPEL MET ZANG
IN EEN BEDRIEF.
En na hetzelfde:
DE DUIVEL OP 'T DORP.
nieuw groot oorspronkelijk Blijspel met zang
IN EEN BEDRIEF.
Voor niet geabonneerden zijn voor deze Voorstelling
Entrée-kaartjes te bekomen
voor een HEER f 2.50, DAME of KIND f 2.50;
de Entrée-kaartjes zijn verkrijgbaar op Dingsdag den
18den en op den dag der Representatie in het Com-
missie-Huis van Gebrs. CLIGNETT, in de Oude
Stadhuis-straat, Hoek Hoofdwacht-straat, alwaar op
die dagen vaste Plaatsen kunnen besproken worden
tegen extra betaling van 50 Cts., waarvoor Billetten
met de nummers der genomene plaatsen zullen wor-
den afgegeven.
(Aan het Komedie-Gebouw zullen 's morgens geene
Kaartjes verkrijgbaar of Plaatsen te bespreken zijn.)
De Deuren zullen om 6 ure geopend zijn.
Aanvang ten half acht ure.
Namens de Directie:
De Secretaris,
(1477) **J. J. A. H. CLIGNETT.**

VERTREK DER
STOOMSCHIEPEN.
Van **SAMARANG** naar **BATAVIA**,
17, 24 en 31 Julij.
Van **SAMARANG** naar **SOERABALJA**,
18, 25 Julij en 1 Aug.
N.B. Den 24sten en 30sten Julij vertrekt een
extra boot naar Batavia, kan des noodig tusschen-
liggende plaatsen aandoen.
(1431) **NIEUWSTADT SCHUIJMER.**

Sterfgevallen
Heden overleed alhier de Heer **CHERRIE VAN**
BRONCKHORST, in den ouderdom van ruim
56 jaren, diep beklagd door zijn naasten betrek-
kingen. (1478) **Namens de Familie,**
C. W. C. VAN BRONCKHORST
Droccrocarta, 8 Julij 1865.

Heden overleed ons oudste **ZOONTJE-WILLEM**,
3 1/2 jaar oud.
C. VAN LENNEP,
(1479) **L. VAN LENNEP, Meis.**

Heden overleed alhier na een kortstondig en smar-
telijk lijden **JOHANNES WILHELMUS ERLANDUS**,
geliefde Zoon van de ondergeteekenden.
Samarang, **J. LASINET,**
den 12 Julij 1865. **A. L. VAN DEN ENGH.**
Kennisgave aan familiebetrekkingen, vrienden en
bekenden. (1450)

OFFICIEEL GEDDEELTE.
Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, van
23 Mei 1865, Lt. Arz. no. 5, is aan den Oost-Indischen ambtenaar, met
verlof in Nederland, A. J. W. Schreuder, laatstelijk administrateur der
tintimjens te Pakalpinang, verleend eene nadere verlenging van verlof
voor den tijd van zes maanden.
Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, van
24 Mei 1865, Lt. Arz. no. 3, is aan den heer Mr. G. F. Esser, laatstelijk
advocaat-generaal bij het hoogergericht in Nederlandisch-Indië, thans
met verlof in Europa, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd
van zes maanden.
BOOR ZIJNE EXCELLENTIE DEN GOUVERNEUR-GENERAAL
zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIL DEPARTEMENT.
VERLEEND: Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den gewezen
secretaris en boekhouder bij het vendu-kantoor te Batavia, W. L. Ransack.
Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den telegrafist
der tweede klasse G. van Heeteren. Een tweejarig verlof naar Neder-
land, wegens ziekte, aan den tweede klasse commissie bij de directie der produk-
ten en civiele magazijnen O. W. Seket, en aan den derde klasse commissie bij de
directie der middelen en domeinen J. C. Romswinkel.
ONTSLAGEN: Eervol, wegens vertrek, als lid bij de sub-kommissie
van onderwijs te Banda, C. G. Heijligers, onder dankbetuiging voor de
door hem als zoodanig bewezen diensten. Op verzoek, eervol, uit 's lands
dienst, met behoud van recht op pensioen, de ambtenaar op wachtgeld M.
J. A. Arnold, laatstelijk assistent-resident van Sink Sri Indrapoera (reside-
tie Rionw). Uit zijne betrekking, de magazijnmeester bij de kolonij
Oranje-Nassau te Pengaron (Zuid- en Ooster-afdeling van Borneo), J.
Hofacker. Uit 's lands dienst, de gewezen ambtenaar ter beschikking
van den resident der Zuid- en Ooster-afdeling van Borneo F. L. C. D.
de Ruesjij, en zulks met intrekking van art. 1 van het besluit van 27 Mei
1865 no. 7, waarbij hij, op verzoek, eervol uit 's lands dienst is ontslagen.

BENOEMD: Tot subtitut-officier van justitie bij den raad van jus-
titie te Samarang, de griffier bij den ontsagden regter in de derde afde-
ling mr. P. Plate. Tot hoofd-opzichter bij de sluis, kunst- en water-
werken in de residentie Soerabaja, de assistent-opzichter bij die werken J.
van der Woude. Tot telegrafist der eerste klasse, de telegrafist der
tweede klasse H. J. Douwes. Tot telegrafist der tweede klasse, de tele-
grafisten der derde klasse A. N. Kolmas en J. J. de Buck.
GOEDEKEURD:
dat door den Konink-Generaal van Frankrijk te Batavia
IS BENOEMD: Tot zijnen konsulaire agent te Samarang, de heer
C. N. H. van Lawick van Pabst, thans voorloopig met de uitoefening van
die funktien belast.
dat door den Resident van Banda,
Bij de Sub-Kommissie van Onderwijs te Banda
ZIJN BENOEMD: Tot leden, F. C. A. Stoeker, kapitein militaire
kommandant aldaar, en G. L. A. de Maeght.
MILITAIRE DEPARTEMENT.
ONTSLAGEN: Eervol, uit 's lands militair dienst, met behoud van
recht op pensioen, de ridmeester van het regiment Oost-Indische kaval-
lerie Th. A. C. de Prevost.
ij de Militaire Geneeskundige Dienst.
BEVORDERD: Tot paarden-arts (eene luitenant), de adjunkt paar-
den-arts (eene luitenant) J. C. D. Minlot.
Bij het Regiment Oost Indische Kavallerie
BENOEMD: Tot kolonel, kommandant van dat regiment, de luit-
nant kolonel L. A. Abink.
BEVORDERD: Tot luitenant-kolnel bij de eskadrons te Salatin,
de majoor P. C. van der Willigen. Tot majoor bij de eskadrons te Ri-
wijk, de ridmeester P. C. Hoogboom; beiden van het regiment.

Samarang.
— Mat genoegen maken wij melding van het derde
„Zomer-Concert,” gisteren avond in den tuin der Loge-
geven. De Heer HÖSEL heeft toen de gelegenheid gehad,
zich te overtuigen van de waardering zijner ijverige op-
gingen en muzikale kennis, inder immiter warden zijn
„Concertation entre Sopran en Tenor,” en bovendien zijn
„Romance de Verdi” toegejuicht? Mogt hem die steeds en ook
zichtbaar te beurt vallen!
— Onzen Lezers is het bekend, dat Woensdag a. s. door
het Liefhebberij-Tooneel Geseelschap weer een voorstelling
zal gegeven worden, en seken allen zij aan hun kant
gaarne door een talrijke opkomst de moeite der dilettan-
ten beloonen; — de gekozen stukken, verzekert men ons,
zijn van dien aard, dat de avond zeer genotvol kan voor-
bijgaan.
— Het Hoog-Geregtshof van Nederlandsch-Indië heeft
in de zitting van den 11den Mei ontkennend geantwoord
op de vraag:
„Competeert aan den erfgenaam, die de nalatenschap
aanvaard heeft, tegen den erfgenaam die de nalatenschap
verworpen heeft, de aktie tot rekening en verantwoording
en uitkeering der nalatenschap, op grond van beweerde
verduistering door laatstgenoemde van goederen der na-
latenschap, en is in dien dien het bewijs, dat zoodanige ver-
duistering heeft plaats gehad, ter zake dienende?” terwij
op den 18 Mei de kwestie:
„Moet door het woord redemptie, voorkomende in art.
8 van de instructie van het Vendukantoor te Batavia,
(Stbl. 1819, No. 84), worden verstaan „het bedrag van
het hoogste bod, waarvoor een verkocht voorwerp op de
Vendutie, hetzij bij opslag wordt toegelagen, hetzij bij
afslag wordt gemijnd”, dan wel „dat bedrag, vermeerderd
met de sommen of schulden, welke, volgens de veilkon-
ditiën, door den koper moeten worden overgenomen?” in
laatstgenoemde zin werd bevestigd, en het Vendu-Samar-
verklaard werd te zijn: „eene belasting op den publieken
verkoop van roerende en onroerende goederen?” Zie verder:
Indisch Weekblad van het Regt No. 106.

— Het Bat. Handelsblad van 10 Julij j.l., behelst een
ingezonden stnk met het opschrift: „Verbetering der Re-
den van Samarang en Batavia.” Ook daarin wordt de
meening voorgestaan, dat breekwaters het doelmatigst zou-
den zijn, zooals vroeger reeds herhaaldelijk in ons blad
beveerd werd. Voor de wrijving van gevoelszaken
we het niet ondienstig, een gedeelte van het bedoelde stuk
hier op te nemen:

„En nu kom ik tot het tweede gedeelte, de verbetering van de reede van Samarang, iets waar de handel sedert zoo vele jaren aanspraak op maakt. Omtrent dit punt kan ik niet zoo beslissend spreken. Het laatst dat ik de reede bezocht was in 1850. Zij kan te veel veranderd zijn. Doch als de reede sedert dien tijd veranderd is, dan zal zulks hoofdzakelijk vóór de rivier hebben plaats gehad ten gevolge van het slib dat zij uitwerpt. In dien t. d. moest men om de roeikanonnerboot in de Oostmousson naar de reede te verhalen, met laag water eene geul graven, om daar met hoog water in te haaien, welk werk telkens tegen laag water vervolgd wordende, men na een geruimen tijd, erin slaagde dit wachtschip (1) ter reede te doen ankeren.

Om nu deze uitsluiting te keeren stel ik mij voor de rivier van Samarang af te leiden, hetzij benoordoosten der stad in de rivier Gawe, hetzij bezuidwesten, iets dat men plaatselijk zoude moeten onderzoeken; en dan, even als te Batavia gedaan is, de rivier afdammen, bij voorkeur boven de stad; in ieder geval zoo hoog, dat de prauwen de pakhuizen kunnen naderen om de goederen op eene gemakkelijke wijze te lossen en te laden.

Wijders brengt men op bekwaamen afstand, dat wil zeggen, zoo dat er eene ruime ligplaats voor de zeeschepen overblijft, een breekwater uit N. O. en Z. W. gestrekt, derhalve loodrecht op die windstreek, waardoor de reede in de N. W. mousson even ongunstig zoo niet ongunstiger is dan die te Batavia.

De uiteinden van dit breekwater buigt men naar het W. N. W. en N. N. O. om, welke zijden als vangdam moeten dienen.

Dit breekwater genoegzaam opgetrokken, en de rivier afgedamd, en dus ook afgeleid zijnde, brengt men het uo gevormde kanaal op behoorlijke diepte, en neemt de bank voor hetzelfde weg.

Het breekwater zal nu aan de schepen eene gemakkelijke reede aanbieden, waardoor de laadvaartuigen gemakkelijk de schepen kunnen bereiken, en veilig langs zijde kunnen liggen. Of dit breekwater ook dient ingerigt te worden om eene batterij te voeren, kan een punt van nadere overweging uitmaken.

De bank voor de rivier eens weggenomen zijnde, zal zich daar nu niet weder vestigen, want het kanaal werpt geen slib meer uit.

Tegen het afleiden van rivieren schijnen geene bezwaren te bestaan. Die van Batavia niet alleen, doch meerdere in Indië toonen zulks aan. Ook in W. I. is zulks met goed gevolg gedaan geworden.

Dit is mijn oppervlakkig oordeel ten opzichte van het verbeteren der reede van Samarang. Ik geef ze dus niet als onomstootelijk, doch stel mij voor, het een afdoend middel ter verbetering is.

Breekwaters staan bij mij op den voorgrond.

Overal waar breekwaters zijn aangelegd, heeft men nu als het ware eene haven verkregen, waar vroeger eene onveilige reede aan de schepen dikwerf geene ligplaats aanbood: waar enorme kapitalen jaarlijks te gronde gingen. Men stelle zich maar voor een N. W. storm voor de Kaapstad — en welk eene veilige haven zal nu weldra, en mogelijk nu reeds, die geduchte reede der scheepvaart niet aanbieden?

— Ofschoon wij thans voor de rubriek Samarang slechts weinig ruimte disponib. hebben, kunnen wij toch niet nalaten, hier het een en ander over te nemen uit het „Verslag over het vijfde boekjaar der Ned.-Indische Levensverzekering- en Lijfrente-Maatschappij“, dat wij eergisteren nogten ontvangen.

De GEROEKTE CONTRIBUTIE EN STORTING bedroegen op 31 December 1864 f 217,407.65 tegen f 171,031.02 in 1860; het credit per saldo van de winst- en verliesrekening over 1864 beliep f 2,494.40 tegen f 34,497.19 over 1864; het debet aan uitbetaalde of uit te betalen dividenden volgens Art. 18 der Statuten was over het boekjaar 1864 f 15,000 en over 1860 f 14,400.

De Extract-Balans over 1864 wijst de volgende totalen aan;

Debiteuren.	
Diverse Waarden.....	f 983,107.92
Kassa.....	8,578.78
Inventaris.....	2,000.—
Kantoor Nederland.....	8,523.90
Kapitaal.....	300,000.—
	f 1,302,210.60

Crediteuren.	
Kapitaal.....	f 500,000.—
Aandeelhouders.....	24,270.—
Contributie 1865.....	2,699.90
Diverse Levensverzekering-Contracten.....	148,975.64
Weduwen-Pensioen en Weezenfonds.....	117,938.27
Diverse Lijfrente-Contracten.....	379,217.23
Diverse Levensverzekeringen en Lijfrente- contracten in Nederland aangegaan.....	8,363.24
Interest-rekening 1865.....	6,427.78
Diverse Debiteuren en Crediteuren.....	44,880.82
Reservefonds.....	15,600.—
Leden van het Bestuur.....	17,160.—
Bonus.....	36,000.—
Onverdeelde winst v. h. 2e vijfjarig tijdvak.....	681.72
	f 1,302,210.60

waarbij de opmerking moet gevoegd worden, dat voor verschillende loopende contracten is gereserveerd het totaal cijfer van f 654,490.38.

Het rapport, door een Commissie, bestaande uit de HH. W. M. SMIT, Dr. J. A. C. Oudemans en N. P. van den Berg over den stand van zaken uitgebragt, is dan ook alleziens gunstig; aan het slot verklaart zij, dat de uitstekende wijze, waarop de administratie der Maatschappij tot in haar geringste vertakkingen is ingerigt, „niet genoeg kan geloofd en gewaardeerd worden.“ „Steunende op de kracht door trouw en eerlijkheid te verkrijgen onder de waarborg van wetenschap en openbaarheid“ zette de Nederlandsch-Indische Levensverzekering- en Lijfrente-Maatschappij haar maatschappelijk-nuttigen arbeid krachtig voort; aan deelname zal het haar zeker hoe langer hoe minder ontbreken.

— In een buitenlandsch tijdschrift vinden wij het volgende middel om aan het beenzwart het vermogen van opslurping en ontkleuring terug te geven:

„Wanneer het zwart ophoudt, te ontkleuren, wascht men het gewoonlijk met warm water af, ten einde de stroom die er aan vast kleefst los te maken en daarna verkalkt men het op nieuw ten einde de kleurgevende stoffen, die het aan de stroom heeft ontleend, te verkolen. Tot op zekere hoogte krijgt het aldus de eigenschap van te ontkleuren terug, maar na elke verkalking (calcinatie) verliest het een deel van zijn kracht, tot dat het geheel ophoudt te werken, ten zij men de voorzorg gebruikte, om het, na iedere calcinatie, met een zekere hoeveelheid nieuw zwart te vermengen.

Een Duitsch geleerde, CORENWINDER, echter is ten gevolge van herhaalde proefnemingen, tot deze stelling gekomen: „het ontcleur-vermogen van het beenzwart, dat bij raffinaderijen gebezigd wordt, is afhankelijk van zijn vatbaarheid om kalk op te slorpen;“ met andere woorden: hoe meer de poriën van het zwart met kalk verstopt zijn, hoe zwakker het vermogen om te ontkleuren wordt. Van dit gegeven uitgaande, heeft EDWARD BEAUS het middel gezocht, om den kalk los te maken, zonder de hoedanigheid der zelfstandigheid te schaden. Hij heeft gevonden, dat het reeds gebruikte zwart, wanneer het geheel droog en warm is, in groote massa en gretig zulk

een zuur opslurpt, dat, bij kalk gebragt, zich daarmee vereenigt en een chloor van oplosbaar calcium vormt. Vervolgens voegt men er een zekere hoeveelheid versch, dat is nog niet gebruikt, zwart bij, om het overtollige zuur op te slorpen, en daarna heeft men nog slechts het calcium chloor er af te wassen.“

— Uit Shanghai schrijft men: „De Mahomedaanse oproerlingen, wier rogt door het Noorden en Noordwesten zoo veel ongerustheid verwekte aan het hof van Peking, schijnen plaats gemaakt te hebben voor de Nien-fie, die echter niet van het Noord-Westen maar van het Noord-Oosten komt. Hoe lang deze vreemde stand van zaken nog zal duren, valt niet te zeggen. — De Mahomedanen hebben de uitgestrekte vlakten van Kan-zu, de vruchtbare vallei van Shen-Sbi en de rijke steden van Shansi verwoest, en de Taijings hebben niets achtergelaten dan vernielde hoofdplaatsen en uitgeputte gewesten. De Nien-fie bedreigen thans Kiang-Peh.

— De „Courrier de Saigon“ geeft de volgende beschrijving van een voedings-middel, dat in Anam zeer gewild is: De staart van een kaaiman levert een van de heerlijkste schotels op voor den inwoner van Anam; misschien zou hij den Europeaan ook wel smaken, indien hij niet zoo vet was.

De kaaimannen (alligators) worden gevangen op de onmetelijke vlakten tusschen Vaitos en Cambodja, welke met biezen begroeid zijn. De boot is in verscheiden waterdichtte hokken verdeeld, waarvan de grootste tot bergplaats van het gevangene dient. Een mast heeft ze niet, maar wel groote bamboezen, en boven aan deze is een touw vastgemaakt met een haak, om de kaaimannen te krijgen.

Het meer, waar deze dieren tusschen de biezen leven, is slechts een Ned. el diep, en zoo begroeid, dat er van water niets te zien is. De boot wordt naar een plekje gebragt, dat afgezonderd ligt, en geen gebrek aan kaaimannen heeft. Dan doen de visschers de ingewanden van een dier of een ander lokas — want de alligator is volstrekt niet kieskeurig — aan den haak en wachten, tot dat zij aan de uitgeworpen lijn voelen trekken. Is dit oogenblik gekomen, dan hijchen alle menschen aan boord ze op tot boven den vergaarbaak, waar ze den kaaiman in laten vallen, om spoedig daarna met denzelfden haak er nog meer te vangen. De kaaiman heeft altijd de goedheid, om zich zelf van den haak los te maken.

Nadat de vangst geëindigd is, worden de dieren binnen een omheining gebragt aan het strand. Dit gebeurt op deze manier. De visscher gooit een touw, met een lossen knoop in den vergaarbaak van de boot, de kaaiman kruipt er zelf in, en zoodra het touw onder zijn twee voorpoten is doorgestaan, wordt hij naar de opening getrokken. Het dier springt woest rond, maar trekt het touw aldus hoe langer hoe meer dicht, hij doet zijn bek open, om zich te wreken, doch naauwelijks is die even weer gesloten, of één der visschers, met een rotting gewapend, werpt een tweede touw om den mail van het monster, dat nu zonder moeite kan getransporteerd worden, nadat zijn oogen zijn dichtgedrukt. Maanden lang soms blijven de alligators zonder voedsel in hun strandwoningen, wat natuurlijk alleen veroorzaakt wordt door een grooten voorraad. Aan liefhebbers ontbreekt het anders nooit.

Ingezonden Stukken.

„In de laatste weken heeft men weinig of niets in dagbladen of redevoeringen vernomen over het politiek model-artikel van den dag: de afschaffing van de doodstraf. Wij zeggen model-artikel, omdat het nog zeer kort geleden gebruik was, om, zonder bepaalde aanleiding, deze kwestie te behandelen, en hij die de meê gewenste te doen, en gehouden wilde worden voor innand, die op de hoogte van zijn tijd was, diende zich voor die afschaffing te verklaren. Dat was zoo in Frankrijk, in Italië, in België en ook in Nederland. Het groote publick riep: weg met de doodstaaf! even als het verleden zomer riep: *vive Lambert!* Waarom?

„Het was de geest van den tijd. Iedereen deed het, en derhalve praatte iedereen iedereen na, en zeide dat de openbare meening deze afschaffing eischte. Dat was het voorname argument waartegen geen andere iets vermoeten. Die openbare meening drong door tot de staatsvergaderingen. Te Turijn diende de regering een voorstel in om de doodstraf ter zijde te stellen, wat echter door den Senaat werd afgestemd. In Frankrijk droegen eenige afgevaardigden een amendement voor op het adres van antwoord, strekkende om daarin een dergelijken wensch kenbaar te maken, waarmede het Wetgevend Lichaam zich evenwel niet vereenigde. In Nederland ging het gerucht, dat de Minister van Justitie den Raad van State een plan van gelijke strekking tot onderzoek had aangeboden. En wel verre, dat de openbare meening zich over deze gelijktijdige feiten verontrustte, was zij verheugd over de concessien aan den geest des tijds. Het scheen zelfs, of zij de veiligheid van het menschelijk leven beter gewaarborgd achtte door de afschaffing der doodstraf dan door haar behoud.

„Wij hebben vóór een paar jaren dit vraagstuk in den besproken en oordeelen het oogenblik niet geschikt, om dit thans weder te doen. Zoowel tegenstanders als voorstanders van dezen maatregel zouden wij echter wenschen op te merken, dat hij te gewigtig is om tot stand te komen onder den indruk eener zoogenaamde openbare meening, die veranderlijk, en meer een tijdelijke manie dan een gevestigde overtuiging is. Een enkel feit kan volstaan, om daaraan eensklaps een andere wending te geven, zooals dezer dagen is gebleken. De anti-doodstraf-beweging is eensklaps tot stilstand gekomen door den geweldigen indruk, dien de moord van Lincoln te weg heeft gebragt. Ieder gevoelde, als hij instinct, dat zulke euvelheden slechts door den dood te boeten zijn, en in geen der bladen, die nog kortelings geleden zoo jiverig in de weer waren tegen de doodstraf, is de wensch kenbaar gemaakt, dat het leven van Booth mogt worden gespaard. Dien wensch zouden zij hebben moeten uiten, wilden zij consequent zijn, maar hun med of onbeschaamdheid ging zoo ver niet. Wat in onze eeuw openbare meening wordt genoemd, heeft, het is waar, veel gelijkenis met een blinden vink, die alles nadreunt wat hem wordt voorgoegeld, maar in dit geval durfde men toch niet op zijn volgzzaamheid rekenen maken. Doch wanneer het niet meer zoo klaar elken voor den geest staat, dan zal het oude liedje wel weder worden aangeheven. De goede zielen, die er mede instemmen, zien niet, waar het den voorgangers om te doen is. Genen laten zich medeslepen door een valsch philanthropisch gevoel, dezen willen door de wetgeving een betrekkelijke strafeloosheid verzekeren aan de booswichten, die zij ter bereiking hunner oogmerken behoeven.

„Het zijn die geheime politieke genootschappen, voor wie de sluipmoord een dikwijls aangewend middel is, waarvan de beweging uitgaat, ofschoon zij zich op den achtergrond houden. Het kost hun thans dikwijls moeite de werktuigen voor de uitvoering hunner aanslagen te vinden, omdat de vrees voor de doodstraf afschrikt. Een levenslange gevangenschap of ballingschap boezemt niet dezelfde vrees in, te minder omdat daarbij vooruitzigt kan gegeven worden op verlossing door de hulp der zamengezworenen.

„Het geldt, ten einde dit doel te bereiken, de maatschappij te doen gelooven, dat de vooruitgang en de beschaving het menschdom genoegzaam verbeterd hebben, om de hoogste straf overbodig te maken. En de openbare meening zou wellicht onnoozel genoeg geweest zijn, om dat gaaf te aanvaarden, als niet het pistoolschot van Booth haar uit haar sentimentele droomerijen had wakker geschrikt. Intusschen zijn er andere feiten, die minder ge-

rucht maken, maar even krachtig bewijzen, dat de vooruitgang en de beschaving het zoover nog niet hebben gebragt. Wij hebben in één onzer vorige nummers onder het nieuws een statistiek geleverd, aan de *Unita catholica* ontleend, van de moordaanslagen in onze dagen op vorsten en hooge staatsbeambten gepleegd. Zij is overtuigender, dan de bondigste redenering. Wij willen haar heden aanvullen met een andere, die wij heden in den *Monde* vinden. Zij behelst een opgaa van de moorden sedert 8 April (den dag, waarop het amendement, strekkende om de afschaffing der doodstraf aan te bevelen, werd voorgesteld) in Frankrijk gepleegd. Dit amendement luidde woordelijk als volgt:

„Wij gelooven, dat de verlichting der beschaving diep genoeg in de gemoederen is doorgedrongen, om het oogenblik gekomen te achten dat in onze strafwetten het groote beginsel der onschendbaarheid van het menschelijk leven kan worden opgenomen.“

„Wij laten hier als commentaar op deze „verlichting der beschaving“ de vermelde statistiek volgen.

„Te Douai brengt een zekere Favril zes personen om het leven. Basquet, een losgelaten gevangene, vermoordt te Castetis twee grijsaards. Bernardin snijdt te Nice een vrouw in stukken. Agostini eveneens te Nice doodt zijn broeder met een dolksteek. Champagnac te Cezens slaat zijn zestigjarige vader met een klomp de hersen in. Lemaître te Somme schiet zijn moeder met een geweer dood. Een andere ontarda zoon te Courcelles werpt vergif in de soep van zijn vader. Louis B. . . . maakt met vijf-en-twintig meesteken een einde aan het leven zijner zwangere vrouw. Te Dragnignan werd verleden week door het gerechts-hof een jonge man veroordeeld, die, na met zijn zeventig jarigen grootvader ontbeten te hebben, hem een mes in de keel stak, om zich van 140 francs meester te maken, die de grijsaard bij zich droeg.“

„Is dat weinig voor vier weken in een enkel land? Maar, zegt men zoo dikwijls van eene andere zijde, breidt het onderwijs uit, laat de beschaving doordringen in alle klassen, en zulke gruwelen zullen van zelven ophouden. Onderwijs en beschaving zijn uitstekende dingen, maar op zichzelf zijn zij onvoldoende, om de maatschappij tegen de booze hartstogten van vermetele schelmen te beschutten. Onder de moordenaars onzer dagen zijn geletterden niet zeldzaam. Booth vermoordt hun lange lijst weder met een in het oog vallend voorbeeld. Zijn brieven, onlangs door de *New-York Herald* mededeeld, leeren hem kennen als een man van een klaar verstand, die een geregelden en zeer beschaafden stijl schreef. Daarenboven was hij beroemd om zijn voorstellingen van eenige Shakesperiaansche karakters, die zonder diepe studie en groote letterkundige ontwikkeling, zoals ieder weet, niet te doordringen, veel minder terug te geven zijn. Waar blijft bij zulke voorbeelden de theorie? Het zou geen overbezorgheid kunnen heeten, als in onze eeuw de maatschappij naar nieuwe middelen omzag tot beveiliging van het leven der burgers tegen de aanslagen der boosdoenders. Doch in plaats daarvan tracht men haar te beduiden dat zij haar zwaard wel kon opsteken, dewijl het kwaad onder den invloed der beschaving van zelven verdwijnt.“

Tot zoover, waarde Redacteur, *de Tijd*. Zou het niet goed zijn, dit artikelje in uw veelgelezen blad op te nemen, ten einde den afkeer tegen de doodstraf te versterken. Immers, waar zulke argumenten en niets anders dan zulke argumenten kunnen te berde gebragt worden, als *de Tijd* opdicht, mag men wel een volkomen onhoudbaarheid vermoeden, een volslagen onmagt, om het voortduren der doodstraf op goede gronden aan te prijzen. Ook *de Tijd* is te bekrompen van meening, dan dat zij een straf tegen vergelding zou noemen; ook zij is doof voor dat verschrikkelijke, verpletterende woord: onherstelbaar, dat zich telkens wanneer de wet het leven van onzen natuurgenoet eischt, van ons opdringt; ook zij is ongevoelig voor de ware eischen der echte beschaving, en kan zich dus niet vereenigen met den steeds luider sprekenden wensch naar spoedige, totale opheffing der doodstraf. Zend haar S. v. P. uw artikel over dat onderwerp.

Steeds: Uw bestendige lezer, ROBERT.

1) Aan het verzoek om toezending zal gevolg worden gegeven. Indien onze geachte schrijver meent, dat wij een onvoorwaardelijk oogenblikkelijke opheffing der doodstraf voorstaan, vergist hij zich. Hem ingelijks zouden we een exemplaar van het bedoelde nummer. Red.

Iets over de Bandjirs te Padang.

Jaarlijks hebben hier minstens tweemaal overstromingen plaats, welke men vrij algemeen nitsluitend aan den regen heeft toegeschreven, zonder dat men echter het punt in kwestie op een andere wijze beschouwd heeft.

Padang ligt in een kom, welke in vroeger eeuwen een baai of inham moet geweest zijn, hetgeen men afleiden kan, uit de omstandigheid, dat het terrein zeer golvend is. Bijna regtlijnig van het Zuiden naar het Noorden wordt deze kom door twee heuvelruggen op een onderlingen afstand van p. m. 300 ellen doorsneden, welke ruggen voormalige zeedijken of zeestranden moeten geweest zijn, die door aanslibbing werden gevormd. De daar tusschen liggende laagten wenschen wij even ter sprake te brengen, als eenigzins met de bandjirs in verband staande.

Onder het bestuur van den Generaal-Majoor MICHELIS, werd bij dezen tweeden heuvelrug een kanaal gegraven, loopende van het Zuiden naar het Noorden en p. m. 2½ paal lang. Hetzij nu, dat met opzet aan dit kanaal op de helft der lengte een keerpunt aan het water is gegeven, of dat dit ontstaan is door het hooger liggen van den bodem, genoeg, het water scheidt zich op de helft, en vormt twee uitgangspunten; het eene, Zuidelijk, valt bij het Residentie kantoor in de Padang-rivier, het andere, Noordelijk, valt in de . . . . . Hier blijft het voor het grootste gedeelte staan in de beschreven laagten, tot groot vermaak van kikvorschen en kaailui, is begroeit met mos en andere waterplanten, en maakt dus een verpestede poel — het algemeen kwartier der gemancipeerde Niasche en Batoesche pandelingen, die dan ook bij de minste epidemie in dit gastrijke verblijf, den toel aan de natuur betalen.

Eertijds was in de zoogenaamde *Poeeroes* in den zeedijk eene uitwatering gegraven, zoodat bij fellen regen bedeelde laagten, spoedig het water konden ontlasten, doch sedert meer dan een jaar is die uitwatering (Moerah Boetah) niet meer voorhanden, ja, zelfs de best bekende kan naauwelijks meer de plaats aantoonen, waar ze voormals bestaan heeft. Dat dit door de Poeeroes-bewoners niet kan worden verbeterd, behoeft wel niet te worden betoogd, wijl over die geheele uitgestrektheid van minstens een paal, voor het grootste gedeelte onbemiddelde ingezetenen wonen, en uit dien hoofde vermeenen wij dat het billijk zoude zijn, dat het bestuur, dien beklagenswaardigen toestand van de *Poeeroes*, eenigzins ter harte nam. Naar onze zienswijze kan men het volgende aanwenden, om de Poeeroes van die verpestede poelen, voor het grootste gedeelte te verlossen:

1e. De *Moerah Boetah* ter diepte van de bedding der slokkans en kreeken uittegraven.

2e. Drie à vier zes koijangs prauwen, (afgekeurde) aan te koopen, deze op een afstand van p. m. 50 ellen in een halven cirkel vóór de monding der *Moerah Boetah* te laten zinken, met zand aanteenvullen en met heuwerk te bevestigen — aan de binnenzijde stroombrekers aan te brengen, zoodaand dat de uitwatering zich in tweeën verdeelt. Door dit werk zal zich met der tijd een eiland vormen, hetgeen niet anders dan voordelig kan zijn, omdat het de branding belet, het zand in de monding der uitwatering te werpen.

Ons gewestelijk bestuur hebbe de goedheid deze denkbeelden in ernstige overweging te nemen.

PADANG, 30 Junij 1865.

De Schutterij te Padang.

Van schutterij dien st vrij: Zoodanige personen, wier verblijf op eenen te grooten afstand van de Residentie-plaats is verwijderd, mits zij hun dagelijksch beroep niet aldaar uitoefenen ter beoordeeling van den Resident. Art. 4. Lt. M. Reglement op de Schutterijen. Staatsblad 1857 No. 88.

De meeste steden van Nederlandsch-Indië hebben de eigenschap, ver uiten te liggen. Ook met Padang is zulks het geval; de bewoners van den kampong *Poeeroes* o. a. zijn zeker ruim twee en een half paal van het exercitie-veld verwijderd.

Ofschoon nu de wetgever juist niet opgeeft, hoever de afstand moet zijn, zal deze tot vrijstelling van de schutterij leiden, kan hij toch wel niet anders bedoeld hebben, dan om personen, wier beroep meer *buiten* dan *binnen* de stad wordt uitgeoefend, van dergelijke heerdiensten te ontslaan. Daarenboven, het nut der exercitie bestaat zonder twiifel hierin, dat onbedrevenen met het hanteren der wapenen worden bekend gemaakt, en zij derhalve, die eenigen tijd in de gelederen gediend hebben, zullen wel niet meer behoeven gedridt te worden. De wet vordert dit ten minste niet; zie Art. 44 van het Reglement! 1)

Maar ditzelfde Reglement verklaart ook behoeftigen vrij van schutterij dien st (Art. 36! 1)

Nu zijn er te Padang, volgens de laatste statistieke opname twee honderd vier en dertig Europeesche ingezetenen, een getal, waarlijk niet te groot, om behoorlijk te onderzoeken, wie behoeftig zijn en wie niet. Het is zoo, het woord behoeftig is zeer rekbaar, de een verstaat er dit door, en een tweede weer wat anders, doch deze onzekere betekenis mag o. i. geen reden zijn, waarom men een huisvader, die week in week uit moet werken en sloven voor het onderhoud der zijnen, zou dwingen, om schuttersdienst te presteren. Zulk een handelwijze zou niet van hardvochtigheid vrij te pleiten zijn, en deze hardvochtigheid zal toch wel niet geput kunnen worden uit de zoo liberale Nederlandsche grondwet!

Met allen aandrang wenschen wij de aandacht te vestigen op de boven genoemde punten van vrijstelling, op dat ze steeds behoorlijk en regtvaardig kracht van werking vinden. S.

1) Art. 1 van Staatsblad 1858 No. 22? Red.

Landmail Berigten. Engeland.

LONDEN, 22 Mei. H. M. is Zaterdag namiddag in den besten welstand op het kasteel van Balmoral aangekomen.

— Het schijnt dat de geruchten van moordaanslagen nog niet ten einde zijn. Eerst had men het gerucht verspreid, dat de Prins van Wallis te Dublin was doodgeschoten. Daarna liep hetzelfde gerucht ten aanzien van Keizer Napoleon in Algerie en Keizer Maximiliaan van Mexico, en nu zeide menleden morgen dat de Keizerin Eugenie was doodgeschoten. Terwijl die geruchten telkens sensatie te weeg bragten, wordt de werkelijke moordnanslag op den president van Bolivia ongemerkt voorbij gezen.

— De heer Disraeli heeft de kiezers van het graafschap Buckingham uitgenoodigd hem als hunnen vertegenwoordiger in het Huis der Gemeenten te herkiezen. De daartoe strekkende brief wordt als het manifest der torypartij voor de aanstaande verkiezingen beschouwd. Men leest daarin: In het tegenwoordige parlement hebben wij de Britsche staatsregering, de grondslagen van Staat en Kerk, bestendig zien aanranden, met goedkeuring van de ministers en door de partij wier ondersteuning hen op het kussen houdt. Doch de conservatieve oppositie is met vrucht werkzaam geweest om die aanvallen af te weren, en heeft door dezen strijd de publieke opinie gevormd, zoodat de eindbeslissing met meer inzicht en rijp overleg kan geschieden. Bij den strijd om de instandhouding der nationale kerk geldt het de vraag of het godsdienstige beginsel een bestanddeel van onze staatshuishouding zal zijn: of de staat eene wijling zal ontvangen, dan wel of ons staatsstelsel enkel eene politie-inrigting zal zijn met verzakking der drijfveren, die in de meer verheven gewaarwordingen van 's menschen gemoed leggen. In dat laatste zou mijns inziens niets anders gelegen zijn dan het bederf der natien en de val der rijken. De verdeling van het stemrecht is het, waarvan de verdeling der magt in den staat eigenlijk afhangt. Het oorspronkelijke denkbeeld onzer aloude staatsregeling wijst ons, dunkt mij, den goeden weg in deze zaak aan. Zij verzekerde onze volksvrijheden door de magt niet aan eene volksmenigte, aan een ongeordend samenrupsel van allerlei bestanddelen, op te dragen, maar aan den stand op de maatschappelijke klasse der gemeenten; en een wijs gouvernement behoort te zorgen dat de bestanddelen van dien stand of klasse in passende verhouding tot de zedelijke en stoffelijke ontwikkeling des lands staan. Misschien is de publieke opinie nog niet rijp voor eene wettelijke regeling dezer aangelegenheid; maar zij gevoelt belangstelling genoeg daarin om de zaak met vrucht te overwegen; zoodat wij, wanneer de tijd komt om een besluit te nemen, in den geest der Engelsche staatsregering wetsbepalingen zullen kunnen maken, welke het beste gedeelte van elke klasse in het met de magt beklede lichaam zouden opemen, en niet zouden leiden tot de democratie, dat is de dwingelandij van ééne klasse en nog wel van de minst verlichte. De leiders der conservatieve partij zijn geene driftige mededingers naar de hooge staatsambten, alhoewel zij nooit zullen schromen de uitvoering hunner begrippen voor hunne verantwoordelijkheid te nemen. Eene hooge betrekking zonder magt kan ijdele gemoederen streelen, maar nooit eene edele eeroezucht voldoen. Wie ministers der Koningin zijn behoort onder de toevallige gebeurtenissen; doch de heerschende staatkunde en hare uitwerkselen voor het rijk, dat is het wat stand houdt en een blijvend merk in 's lands geschiedrollen nalaaft. Die staatkunde nu en hare werking zullen voor een groot deel afhangen van de beslissing der kiesbevoegden in het verenigd Koninkrijk bij de algemeene verkiezingen, welke ophanden zijn. Behoudens de veranderingen, welke door den vooruitgang der maatschappij gevorderd en door de onderverding der natie bevestigd mogten worden, zullen de kiesbevoegden, naar ik vertrouw, besluiten onze staatsregering, onze tegenwoordige inrigting van Staat en Kerk, staande te houden.

Frankrijk.

Een partikulere korrespondentie zegt dat maarschalk Mac-Mahon met den Keizer naar Frankrijk zal terugkeeren om daar een uitgestrekt militair kommandement te aanvaarden. De minister van Marine, de markies de Chasseloup Laubat zou hem in zijn ambt van gouverneur van Algiers vervangen. Bij deze verandering werd ook gesproken dat generaal Fleury in het ministerie van Oorlog zou treden, ter vervanging van maarschalk Randon, die op zijne beurt de hertog van Flahault zou vervangen bij het legioen van eer.

— De bladen maken melding van een poging tot moord tegen zekeren heer Ch. B. . . . . wonende in de rue d'Englihen gerigt, welke onderscheiden slagtoffers ten gevolge had kunnen hebben. Laatstleden Zondag was de heer B. . . . . afwezig, en zijne vrouw met een harer bloedverwanten bevond zich alleen te huis, toen omstreeks zes ure des avonds een individu, naar het uiterlijk een kommissionair, bij haar anschelde en aan de meid een pakje en brief afgaf, waarna hij zich verwijderde. De dienstmaagd bragt het pakje en brief aan haar meesters, welke het op het schrijfbureau van haar echtgenoot plaatste.

